

การปรับปรุงคุณภาพการผลิตโรงงานบรรจุกล้วยหอมทอง
QUALITY IMPROVEMENT OF BANANA PACKING MANUFACTURER

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมเกษตร
คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2559

การปรับปรุงคุณภาพการผลิตโรงงานบรรจุกล้วยหอมทอง

QUALITY IMPROVEMENT OF BANANA PACKING MANUFACTURER

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาวิศวกรรมเกษตร

คณะวิศวกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2559

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

QUALITY IMPROVEMENT OF BANANA PACKING MANUFACTURER

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT

OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF

BACHELOR OF ENGINEERING IN AGRICULTURAL ENGINEERING

FACULTY OF ENGINEERING

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

ACADEMIC YEAR 2016

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาานิพนธ์ปีการศึกษา 2559

คณะวิศวกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ใบรับรองปริญญาานิพนธ์

หัวข้อปริญญาานิพนธ์ การปรับปรุงคุณภาพการผลิตโรงงานบรรจุกล้วยหอมทอง
Quality improvement of banana packing manufacturer

นักศึกษาผู้จัดทำ นาย ภรต ศรีดำรง รหัสนักศึกษา 56010905
นางสาว วิภาดา โภคพงษ์ รหัสนักศึกษา 56011134
นางสาว สวรรยา แฉ่นแก้ว รหัสนักศึกษา 56011284

ปริญญา วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมเกษตร)

หลักสูตร วิศวกรรมเกษตร

สาขาวิชา วิศวกรรมเครื่องกล

ปีการศึกษา 2559

อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาานิพนธ์	ลายมือชื่อ
ดร.วันพุธ แซ่ฉั่ว	

หัวข้อปริญญานิพนธ์ การปรับปรุงคุณภาพการผลิตโรงงานบรรจุกล้วยหอมทอง

นักศึกษาผู้จัดทำ นาย ภรต ศรีดำรงค์ รหัสนักศึกษา 56010905
 นางสาว วิภาดา โภคพงษ์ รหัสนักศึกษา 56011134
 นางสาว สวรรยา แวนแก้ว รหัสนักศึกษา 56011284

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.วันพุทธ แซ่ฉั่ว

ปีการศึกษา 2559

บทคัดย่อ

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาเพื่อปรับปรุงกรรมวิธีการผลิตโดยมุ่งเน้นการลดระยะเวลาและแก้ไขปัญหาในโรงงานบรรจุกล้วยหอมทอง บริษัท วัน บานาน่า จำกัด จังหวัดปทุมธานีโดยใช้หลักการทางกรรมวิธีการผลิต โดยมีการปรับปรุง 2 ส่วนคือ 1.) สายการผลิตตัดแต่งที่ต้องทำการปมกล้วยให้ได้เวลา 5 นาที มีการออกแบบระบบรอกไฟฟ้าและบ่อปมสารละลายอิทธิพอนใหม่ ทำการจับเวลาและกำหนดหน้าที่การทำงานของพนักงานอย่างชัดเจนเพื่อลดระยะเวลาในการบรรจุผลิตภัณฑ์และปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน 2.) สายการผลิตเป่าแห้งเป็นสายการผลิตที่ใช้เวลาในกระบวนการนานที่สุดโดยเฉลี่ย 20.95 นาที มีการแก้ไขการติดตั้งพัดลมอุตสาหกรรมใหม่ 3 ตัว พร้อมปรับทิศทางการติดตั้งพัดลมให้เป่าลงโดยตรงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดระยะเวลาในการเป่าแห้ง ทำให้การเป่าแห้งรวดเร็วขึ้นใช้เวลาโดยเฉลี่ย 10 นาที สามารถลดระยะเวลาลงได้โดยเฉลี่ย 10 นาที นอกจากนี้มีการออกแบบและเลือกระบบปรับอากาศที่เหมาะสมเพื่อการประหยัดพลังงาน โดยคำนวณภาระทำความเย็นได้ประมาณ 20 TRทำการเลือกระบบปรับอากาศที่มีค่า C.O.P. สูงที่สุดเพื่อการประหยัดพลังงานพร้อมทั้งทำการติดต่อและเสนอราคาต่อผู้ประกอบการโดยตรงเพื่อประกอบการตัดสินใจทั้งนี้ผู้ประกอบการได้ตัดสินใจปรับปรุงสายการผลิตเป่าแห้งเป็นอันดับแรกเนื่องจากใช้งบประมาณต่ำที่สุดคือ 6,666.10 บาทต่อตัวไม่รวมค่าติดตั้งทางคณะผู้จัดทำทำการเสนอการปรับปรุงกรรมวิธีการผลิตจะพิจารณาเลือกใช้อุปกรณ์และวิธีการที่เหมาะสมตามหลักกรรมวิธีการผลิต โดยพิจารณาจากข้อจำกัดต่างๆภายในโรงงาน เช่น ขนาดพื้นที่การดำเนินงาน งบประมาณ จำนวนพนักงาน เป็นต้น จากนั้นมีการนำเสนอแนวทางการปรับปรุง พร้อมอธิบายข้อดีและข้อเสียที่เกิดขึ้นแก่ผู้ประกอบการ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือก และลำดับความจำเป็นก่อนหลังในการปรับปรุงภายในโรงงาน

Thesis Title Quality improvement of banana packing manufacturer

Authors	Parot	Sridamrong	56010905
	Wipada	Pokphong	56011134
	Sawanya	Wankeaw	56011284

Thesis Advisor Dr. Wanphut Saechua

Year 2016

Abstract

This thesis study improving manufacturing process in order to reduce production time and solving problems in the banana packing factory, One banana Co., Pathumthani relying on manufacturing processes principles. There were two urgent parts needed to be improved. First, improving the banana curing process in order to reduce curing time for 5 minutes by considering to use an electrical hoist, timer and clearly work definition for workers. Second, the drying process which spent the longest average production time of 20.95 minutes needed to be reduced. Three blowers will be installed in vertical direction to the product for the improving drying process time. This will improve average drying time for 10 minutes and reduce average drying time 10 minutes. Moreover, the appropriate cooling system was re-designed to saving energy by implementing of cooling load calculation of 20 TR. The data of cooling system with high coefficient of performance (COP), price, and contact of dealers will be presented to the factory owner in order to make final decision relying on the factory budget. In conclusion, the owner decided to improve the drying process firstly because of minimum budget 6,666.10 baht per unit excluding installing cost. The report of improving manufacturing relying on manufacturing principles and considering of

selection of equipment or methods within the factory constraints such as area, cost and labors will be presented to the owner. The process or methods of improving, advantages and disadvantages were also reported in order to provide information to the owner before making the final decision or selection what the process/methods will be firstly chosen.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้จัดทำขอขอบคุณสำหรับความช่วยเหลือและความร่วมมือจากหลายๆฝ่าย ทั้งหมดนี้เริ่มด้วยขอขอบพระคุณอาจารย์ วันพุทธ แซ่ฉั่ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์สำหรับคำแนะนำ ความเอาใจใส่ ให้กำลังใจ และความช่วยเหลือด้วยดีมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณหลักสูตรวิศวกรรมเกษตร สาขา วิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่สนับสนุนงบประมาณเงินทุน สถานที่ เครื่องมือที่เป็นประโยชน์และการให้คำปรึกษาที่ดีเสมอมา ขอขอบพระคุณคุณเฉลิมชัย เณรเถื่อนกรรมการผู้จัดการบริษัท วัน บานาน่า จำกัด ที่ให้โอกาสในการใช้บริษัทในการศึกษาทำวิทยานิพนธ์ ให้การต้อนรับและดูแลตลอดระยะเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์อย่างอบอุ่น

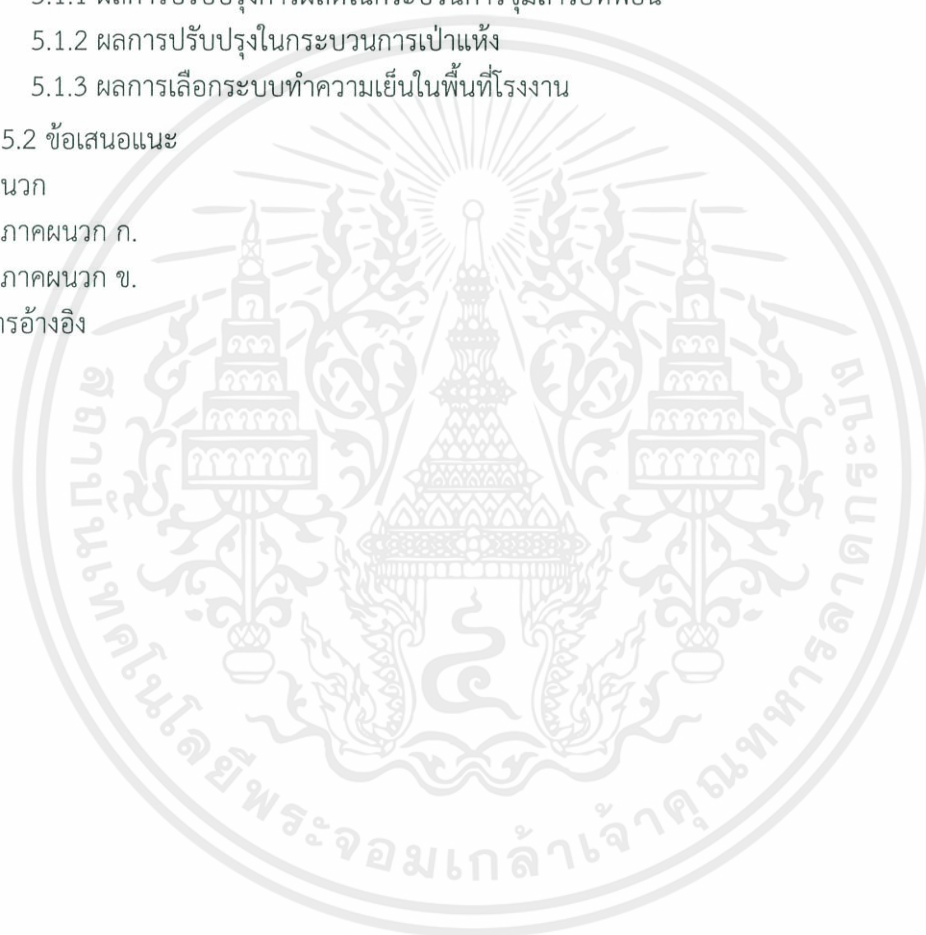
ขอขอบพระคุณบุคคลสำคัญที่สุดที่ทำให้คณะผู้จัดทำมีวันนี้วันนี้ก็คือ บิดา มารดา อันเป็นที่เคารพรักรยิ่ง ที่ได้เลี้ยงดูอบรมข้าพเจ้ามาเป็นอย่างดี พร้อมทั้งให้โอกาสทางการศึกษาอย่างเต็มที่ รวมถึงกำลังใจ และคำปรึกษา ในทุกๆด้านอันหาที่เปรียบมิได้ คณะผู้จัดทำขอระลึกในพระคุณซึ่งหาที่เปรียบมิได้และขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

นาย ภารต ศรีดำรงค์
นางสาว วิภาดา โภคพงษ์
นางสาว สวรรยา แฉ่นแก้ว

สารบัญ

	หน้าที่
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	II
กิตติกรรมประกาศ	IV
สารบัญ	V
สารบัญตาราง	VII
สารบัญรูป	VIII
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 ขอบเขตการศึกษา	1
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.5 ระยะเวลาการดำเนินงาน	2
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 ทฤษฎีระบบการผลิตแบบลีน (Lean manufacturing)	3
2.2 เศรษฐศาสตร์วิศวกรรม (Engineering Economy)	5
2.3 การยศาสตร์ (Ergonomics)	5
2.4 แผนภูมิเหตุและผล (Cause and Effect Diagram)	6
2.5 การคำนวณภาระทำความเย็น	7
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน	10
3.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูล	10
3.2 การวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุในกระบวนการผลิต	13
3.2.1 แผนผังแสดงเหตุและผล	13
3.2.2 การศึกษาระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการ	15
3.3 แนวทางการแก้ไข้ปัญหา	18
3.3.1 แนวทางแก้ไข้ปัญหาในกระบวนการผลิต	18
3.3.2 ปัญหาในระบบปรับอากาศ	19
3.4 เสนอวิธีการแก้้ปัญหา	19

บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน	20
4.1 การปรับปรุงแก้ไขปัญหาในกระบวนการผลิต	20
4.1.1 การบ่มสารละลายอิทธิฟอน	21
4.1.2 กระบวนการเป่าแห้ง	22
4.2 การปรับปรุงแก้ไขปัญหาการทำความเย็น	24
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	27
5.1 สรุปผลการดำเนินงาน	27
5.1.1 ผลการปรับปรุงการผลิตในกระบวนการจุ่มสารอิทธิฟอน	27
5.1.2 ผลการปรับปรุงในกระบวนการเป่าแห้ง	28
5.1.3 ผลการเลือกระบบทำความเย็นในพื้นที่โรงงาน	28
5.2 ข้อเสนอแนะ	28
ภาคผนวก	29
ภาคผนวก ก.	30
ภาคผนวก ข.	33
เอกสารอ้างอิง	35

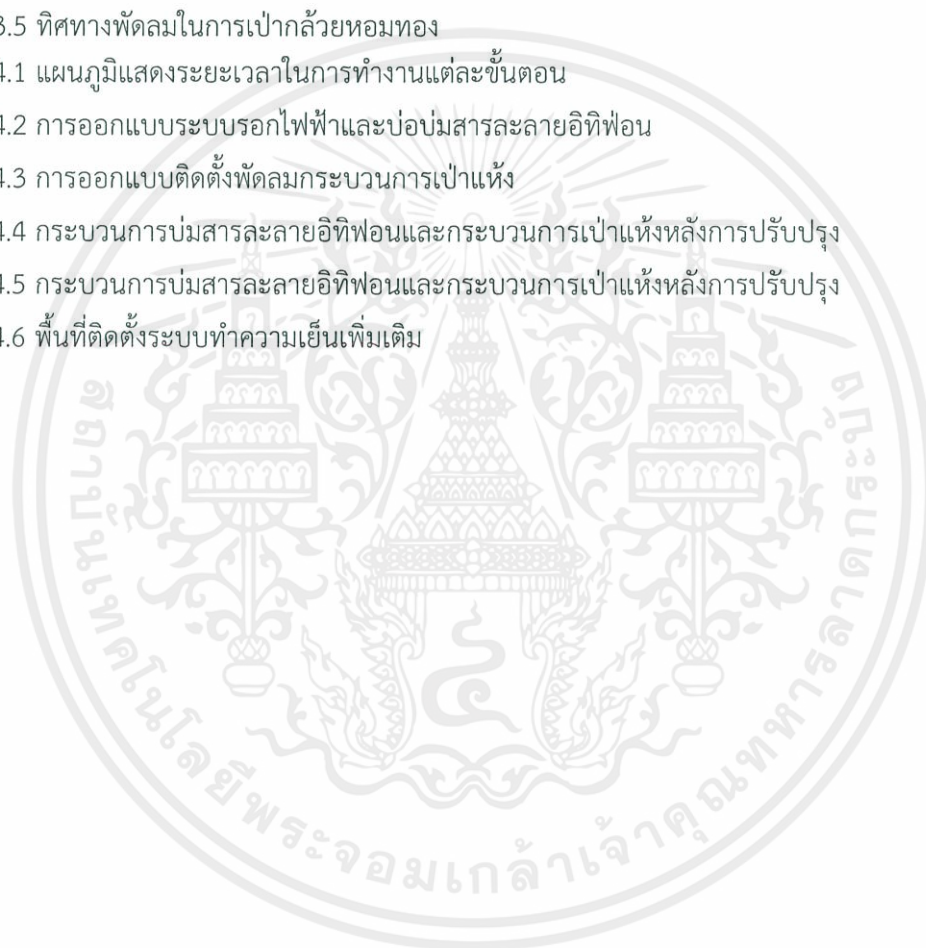
สารบัญตาราง

	หน้าที่
ตารางที่ 2.1 ตารางค่าความร้อนจากการหายใจของผักและผลไม้	9
ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงการจับเวลาของกระบวนการผลิตปัจจุบันในขั้นตอนการตัดแต่ง	15
ตารางที่ 3.2 ตารางแสดงการจับเวลาของกระบวนการผลิตปัจจุบันในขั้นตอนการบรรจุ	16
ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงภาระที่ผ่านผนังเข้ามาทั้ง 8 ส่วน	25

สารบัญรูป

	หน้าที่
รูปที่ 2.1 แผนภูมิภาพระบบการผลิตแบบลีน	3
รูปที่ 2.2 วิธีการเขียนแผนภูมิเหตุและผล	6
รูปที่ 3.1 แผนภูมิกระบวนการทำงานของกระบวนการผลิต	12
รูปที่ 3.2 แผนผังของโรงงานแสดงตำแหน่งของพื้นที่ต่างๆในโรงงาน	13
รูปที่ 3.3 แผนภูมิแสดงเหตุและผลของกระบวนการผลิตไม่มีประสิทธิภาพ	14
รูปที่ 3.4 ขั้นตอนการบ่มสารละลายอิทธิฟอน	17
รูปที่ 3.5 ทิศทางพัฒนาในการเป่ากล้วยหอมทอง	18
รูปที่ 4.1 แผนภูมิแสดงระยะเวลาในการทำงานแต่ละขั้นตอน	20
รูปที่ 4.2 การออกแบบระบบรอกไฟฟ้าและบ่อบ่มสารละลายอิทธิฟอน	21
รูปที่ 4.3 การออกแบบติดตั้งพัฒนาระบบการเป่าแห้ง	22
รูปที่ 4.4 กระบวนการบ่มสารละลายอิทธิฟอนและกระบวนการเป่าแห้งหลังการปรับปรุง	23
รูปที่ 4.5 กระบวนการบ่มสารละลายอิทธิฟอนและกระบวนการเป่าแห้งหลังการปรับปรุง	23
รูปที่ 4.6 พื้นที่ติดตั้งระบบทำความเย็นเพิ่มเติม	24

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

โรงงานอุตสาหกรรมในปัจจุบันมีการแข่งขันสูง ประสิทธิภาพของระบบการผลิตเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในด้านคุณภาพ ต้นทุน และการขนส่ง ดังนั้นระบบการจัดการ การผลิตจึงมีความสำคัญในการแข่งขันทางธุรกิจโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อให้สามารถผลิตสินค้าให้ได้ คุณภาพ ส่งมอบสินค้าได้ตามกำหนดเวลา และลดต้นทุนการผลิตจากการจัดวางแผนการผลิตโรงงาน อุตสาหกรรมขนาดเล็ก การจัดการการผลิตที่ดีช่วยส่งผลให้เพิ่มขีดความสามารถการผลิต สามารถแก้ไข และป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ ลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นในการผลิต พร้อมสำหรับการแข่งขันและ การปรับตัวในอนาคตจึงได้เลือกการจัดการระบบการผลิตโรงงานบรรจุกล้วยหอมทองของบริษัท วัน บา นาน่า จำกัด จังหวัดปทุมธานีเป็นกรณีศึกษา

กล้วยหอมทองเป็นพืชที่สามารถปลูกได้ง่าย เจริญเติบโตได้ตลอดทั้งปี ราคาค่อนข้างคงที่เพิ่มขึ้น ลงตามฤดูกาลแต่มีอายุที่จำกัดสามารถเก็บรักษาได้เพียงแค่ช่วงระยะเวลาสั้นๆสำหรับผลผลิตที่ยังไม่ได้ ผ่านการแปรรูปทำให้ต้องควบคุมอุณหภูมิในการเก็บรักษาโดยใช้ระบบปรับอากาศที่มีความเหมาะสม จากการศึกษาปัญหาพบว่าผู้ประกอบการยังขาดความรู้ความเข้าใจที่จะนำมาใช้ในการปรับปรุง ประสิทธิภาพ ยังคงมีการดำเนินงานเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กในครัวเรือนทำให้กระบวนการผลิตใน บางขั้นตอนยังคงไม่เหมาะสมก่อให้เกิดความล่าช้าของกระบวนการ รวมไปถึงเกิดการสูญเสียในด้าน พลังงานไฟฟ้า และจากการศึกษาปัญหาดังกล่าวจึงได้จัดทำโครงการปรับปรุงคุณภาพการผลิตโรงงาน บรรจุกล้วยหอมทองเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) ปรับปรุงคุณภาพการผลิตโดยใช้หลักการทางกรรมวิธีการผลิต
- 2) ทำการออกแบบและเลือกระบบปรับอากาศที่เหมาะสมเพื่อการประหยัดพลังงาน

1.3 ขอบเขตการศึกษา

- 1) ปรับปรุงกรรมวิธีการผลิตโดยมุ่งเน้นการลดระยะเวลาและแก้ไขปัญหาในโรงงานของ บริษัท วัน บานาน่า จำกัด จังหวัดปทุมธานี

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) โรงงานผลิตถูกต้องตามหลักการผลิตโดยทำให้มีประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น
- 2) มีการใช้พลังงานในระบบปรับอากาศเหมาะสมถูกต้อง

1.5 ระยะเวลาการดำเนินงาน

ขั้นตอนดำเนินงาน	ปี/เดือน									
	พ.ศ.2559					พ.ศ.2560				
	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
1.ศึกษาข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	←	→						X	X	X
2.ศึกษาปัญหาในกระบวนการผลิต		←	→					X	X	X
3.เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา			←	→				X	X	X
4.ออกแบบและทดลองการปรับปรุงคุณภาพ			←	→				X	X	X
5.รายงานผลต่อโรงงานอุตสาหกรรมและแก้ไขในส่วนที่ยังมีปัญหา					←	→		X	X	X
6.สรุปผลการทดลองและเขียนโครงการ							←	→	X	X

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

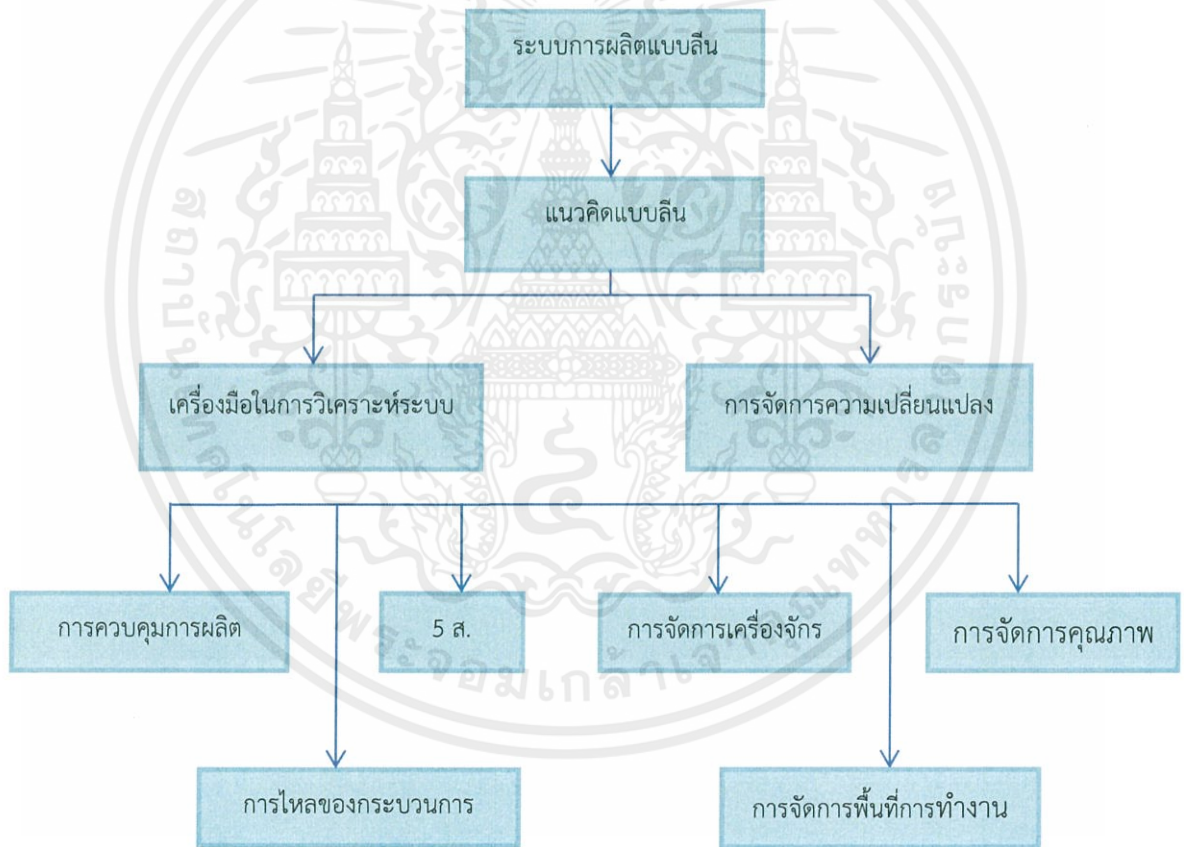
บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีระบบการผลิตแบบลีน (Lean manufacturing)

ลีน (Lean) แปลว่าผอม ปราศจากไขมัน เมื่อนำคำนี้มาใช้ในระบบการผลิต ระบบการผลิตแบบลีน จึงหมายความว่า การผลิตที่ดำเนินงานโดยปราศจากความสูญเสียในทุกๆกระบวนการ มีความสามารถในการปรับตัวตอบสนองต่อความต้องการได้ทันที เป็นเครื่องมือที่ช่วยเพิ่มความสามารถในการผลิต โดยการกำจัดความสูญเสียต่างๆหรือสิ่งที่ไม่เพิ่มคุณค่าที่เกิดขึ้นภายในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ช่วยให้สามารถลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ขั้นตอนระบบประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงานดังภาพแผนภูมิดังรูปที่ 2.1

รูปที่ 2.1 แผนภูมิภาพระบบการผลิตแบบลีน

1.) แนวคิดการผลิตแบบลีน (Lean Thinking) เปรียบเสมือนเป็นรากฐานของโครงสร้างการผลิตแบบลีน โดยทุกคนในองค์กรจะต้องเกิดความตระหนักถึงความสูญเสียของงานที่ไม่เพิ่มคุณค่า

2.) เครื่องมือในการวิเคราะห์ระบบ (Analysis Tools) เป็นเครื่องมือที่ช่วยประเมินคุณค่าการผลิตและค้นหาความสูญเสียที่เกิดขึ้นภายในการผลิต หนึ่งในเครื่องมือในการวิเคราะห์ระบบ คือ แผนผังสายธารคุณค่า (Value Stream Mapping) โดยเครื่องมือจะทำการวิเคราะห์ภาพรวมของกระบวนการ ประเมินคุณค่าของผลิตภัณฑ์ในมุมมองของลูกค้า ทำให้สามารถระบุกระบวนการที่ไม่เกิดคุณค่า

3.) การจัดการความเปลี่ยนแปลง (Change Management) เป็นเครื่องมือสำหรับการดำเนินงานการปรับปรุงกระบวนการผลิตและกำจัดความสูญเสียที่เกิดขึ้น หนึ่งในเครื่องมือการจัดการความเปลี่ยนแปลง คือ ระบบไคเซ็น เป็นระบบการดำเนินงานด้วยความร่วมมือของบุคลากรทุกระดับ ตั้งแต่ผู้บริหารไปจนถึงผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันแสวงหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการกำจัดความสูญเสียที่เกิดขึ้นความสูญเสียเกิดจาก การผลิตมากเกินไป ความต้องการการรอคอยที่สูญเสียเปล่า การขนย้ายที่มีระยะทางมากเกินไป การปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็น การเก็บวัสดุหรือสินค้าคงคลังมากเกินไป ความจำเป็น การเคลื่อนไหวที่ไม่จำเป็นของผู้ปฏิบัติงานและกระบวนการที่มากเกินไป

4.) การจัดการ 5 ส. ประกอบด้วย

- สะสาง คือ การคัดแยกสิ่งที่ไม่จำเป็นและขจัดสิ่งที่ไม่จำเป็น
- สะดวก คือ การจัดเก็บอุปกรณ์และจัดการพื้นที่เพื่อความสะดวกในการดำเนินงาน
- สะอาด คือ การบำรุงรักษาความสะอาดภายในพื้นที่การดำเนินงาน
- สร้างมาตรฐาน คือ การรักษามาตรฐานการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- สร้างนิสัย คือ การปลูกฝังจิตสำนึกการปรับปรุงการดำเนินงานและรักษากฎระเบียบ

5.) การควบคุมการผลิต (Production Control) คือ การควบคุมของระบบการผลิตเพื่อให้ได้มาตรฐานการดำเนินงานโดยการกำหนดมาตรฐาน จังหวะที่ใช้ในการผลิตในหนึ่งรอบกระบวนการ พิจารณาการไหลของกระบวนการ และความเหมาะสมของระบบการดำเนินงานในการผลิต

6.) การจัดการเครื่องจักร (Machine Management) คือ กระบวนการพิจารณาความเหมาะสมระหว่างเครื่องจักรและระบบการผลิต การกำหนดตำแหน่งการจัดวางเครื่องจักรรวมถึงการกำหนดมาตรฐานการใช้งานและการบำรุงรักษา

7.) การจัดการคุณภาพ (Quality Management) คือ การจัดการคุณภาพของระบบการผลิตให้ได้มาตรฐานและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ด้วยความร่วมมือของบุคลากรภายในองค์กรทุกระดับ โดยเครื่องมือสำหรับการจัดการคุณภาพ คือ ระบบการบริหารคุณภาพสมบูรณ์แบบ (Total Quality Management) คือ หลักการบริหารและการจัดการ โดยคำนึงถึงคุณภาพเป็นหลัก มอบคุณค่าผลิตภัณฑ์และ

บริการที่มีคุณภาพให้แก่ลูกค้า ลูกค้าไม่ใช่เพียงแค่ผู้ใช้ปลายทางแต่รวมถึงผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการต่อไปเพื่อให้มั่นใจว่าสินค้าถูกส่งมอบอย่างมี หลักการพื้นฐานของระบบ TQM คือ การวัดความสูญเสียจากคุณภาพทางสถิติ โดยพิจารณาจากการตอบสนองของลูกค้าที่มีต่อผลิตภัณฑ์ และการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องโดยวงจร PDCA ประกอบด้วย การวางแผน (plan) การดำเนินงาน (do) การตรวจสอบ (check) และการแก้ไข (Act)

8.) การไหลของกระบวนการ (Flow Process) คือการควบคุมการไหลของกระบวนการโดยไม่ให้เกิดการติดขัดระหว่างการดำเนินงาน เครื่องมือในการปรับปรุงการไหลของกระบวนการ คือ ระบบ คัมบัง (Kanban System) เป็นระบบช่วยให้ระบบการผลิตมีการประสานงานระหว่างหน่วยการผลิตที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้แผ่นกระดาษในการส่งสัญญาณต่างๆในการทำงาน

9.) การจัดการพื้นที่การทำงาน (Workplace Management) คือ การกำหนดผังโรงงาน การจัดการพื้นที่ในการดำเนินการปฏิบัติงานเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงการกำหนดกฎเกณฑ์และมาตรฐานการดำเนินงาน

2.2 เศรษฐศาสตร์วิศวกรรม (Engineering Economy)

ความหมายของเศรษฐศาสตร์ คือ การนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด เมื่อนำหลักการของเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในงานด้านวิศวกรรม จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการตัดสินใจแนวทางการปฏิบัติและการออกแบบงานด้านวิศวกรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยพิจารณาในด้านคุณค่าของผลงานเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่าย คำนึงถึงต้นทุนการผลิต การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และคำนึงถึงระยะเวลาการคืนทุนโดยการวิเคราะห์ทางการเงินจากการพิจารณาตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อค่าของเงิน คือระยะเวลาและดอกเบี้ยหรือผลตอบแทน

2.3 การยศาสตร์ (Ergonomics)

การยศาสตร์ คือ การศึกษาสภาพแวดล้อมของการทำงานโดยคำนึงถึงความสะดวกในการปฏิบัติงาน การจัดสภาพงานให้เหมาะกับผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยเหตุผลที่สอดคล้องกันระหว่างผู้ปฏิบัติงาน ระบบ เครื่องมืออุปกรณ์และสิ่งแวดล้อม โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน ใช้ทรัพยากรให้น้อยที่สุดเท่าที่เป็นไปได้เพื่อให้ผลผลิตออกมากที่สุด เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เป็นการประยุกต์ใช้วิชาการทางด้านชีววิทยาของมนุษย์และวิศวกรรมศาสตร์ให้เข้ากันระหว่างผู้ปฏิบัติงานและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานและได้ผลผลิตสูง ดังนั้น การยศาสตร์จึงเป็นวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ การปรับงาน การออกแบบผลิตภัณฑ์ เครื่องมืออุปกรณ์ สถานีงาน และ

ระบบงานให้เข้ากับความสามารถของผู้ปฏิบัติงานทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

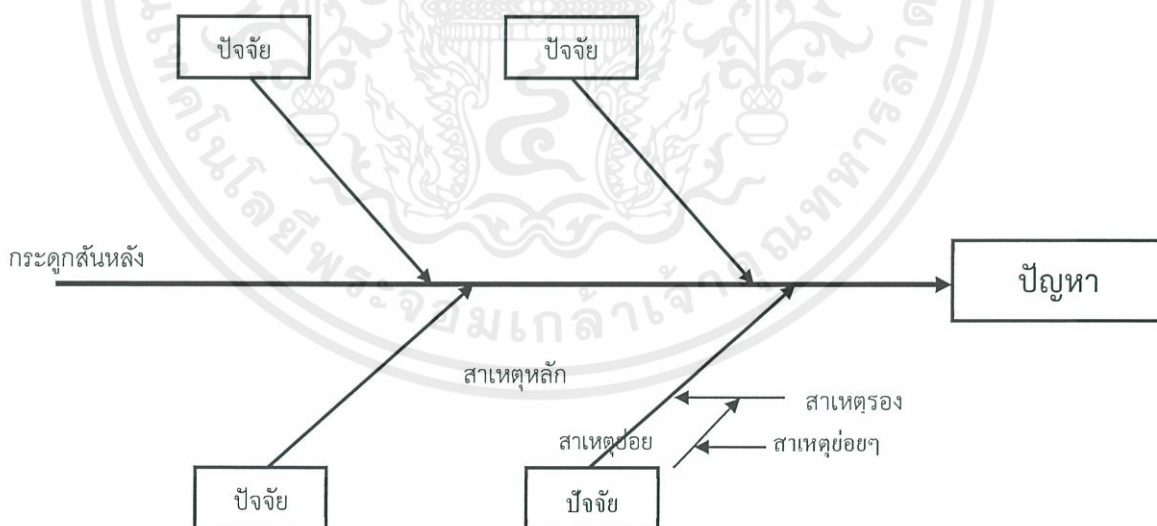
2.4 แผนภูมิเหตุและผล (Cause and Effect Diagram)

แผนภูมิเหตุและผล(C-E Diagram)หรือบางครั้งเรียกว่า "แผนภูมิอิชิกาวา" (Ishikawa Diagram) ถูกคิดค้นขึ้นโดยศาสตราจารย์เคโอรุ อิชิกาวา โดยแผนภูมินี้ถูกนำมาใช้เป็นครั้งแรกเมื่อ ค.ศ.1953 ในงานเหล็กของโรงงานฟูไล (The Fulsai iron work) เนื่องจากแผนภูมินี้เมื่อสร้างเสร็จแล้วมีรูปร่างคล้ายปลาจึงมีผู้นิยมเรียกว่า "ผังก้างปลา" (Fishbone Diagram)

ปัญหาพื้นฐานในการควบคุมคุณภาพคือการที่คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาซึ่งสาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่าต่าง ๆ นั้น ผังก้างปลาจะช่วยให้สามารถค้นหาและเรียงลำดับสาเหตุต่างๆ รวมไปถึงความเกี่ยวข้องของสาเหตุต่าง ๆ และผลที่เกิดขึ้นได้ โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว การเปลี่ยนแปลงของคุณภาพนั้นมักเกิดขึ้นมาจาก (รัชต์วรรณ กาญจนปัญญาคม,2552)

- 1.) วัตถุดิบ
- 2.) เครื่องมือและอุปกรณ์
- 3.) วิธีการทำงาน
- 4.) พนักงาน

แผนภูมิเหตุและผลจะแสดงความสัมพันธ์ของสาเหตุ (Cause) ซึ่งทำให้คุณภาพที่เปลี่ยนแปลงกับผลที่เกิด (effect) ที่แสดงถึงคุณภาพของผลิตภัณฑ์โดยมีวิธีการเขียนแผนภูมิดังรูปที่ 2.2

รูปที่ 2.2 วิธีการเขียนแผนภูมิเหตุและผล

2.5 การคำนวณภาระทำความเย็น

ภาระทำความเย็น คือ ผลรวมของความร้อนจากแหล่งความร้อนต่างๆ เช่น ความร้อนจากแสงอาทิตย์ที่เข้าสู่ห้องทำความเย็นผ่านทางผนัง วัสดุโปร่งแสง รอยแยกขอบหน้าต่างและประตู ความร้อนจากผลิตภัณฑ์ความร้อนจากอุปกรณ์ภายในห้องทำความเย็นที่ก่อให้เกิดความร้อน เป็นต้นสามารถคำนวณภาระทำความเย็นได้ดังนี้

1.) ภาระทำความเย็นที่ผ่านผนังเข้ามา

ภาระทำความเย็นที่ผ่านผนังเข้ามาเป็นการวัดค่าอัตราการถ่ายเทความร้อนที่ผ่านผนัง พื้นเพดานหรือหลังคา เข้ามาภายในห้องทำความเย็นนั้น การถ่ายเทความร้อนเกิดจากความแตกต่างของอุณหภูมิภายในและภายนอกห้องทำความเย็นคำนวณได้ดังนี้

$$Q = UA\Delta T$$

Q คือปริมาณความร้อนที่ถ่ายเท (W หรือ kW)

U คือสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนทั้งหมดบนพื้นผิวที่เกิดการถ่ายเทความร้อน($W/m^2 K$)

A คือพื้นที่ผิวที่เกิดการถ่ายเทความร้อน (m^2)

ΔT คือผลต่างของอุณหภูมิกระเปาะแห้งภายในและกระเปาะแห้งภายนอก (K, $^{\circ}C$)

2.) ภาระจากอากาศที่รั่วไหลเข้ามา

อากาศที่ไหลเข้าสู่ห้องเย็นโดยส่วนใหญ่จะเกิดจากการแทรกซึมผ่านการเปิดปิดประตู ปริมาณภาระของอากาศที่ไหลเข้ามาสามารถประมาณได้ดังนี้

$$Q = m (h_o - h_i) = m (\Delta h)$$

Q คือ ปริมาณภาระอากาศที่ไหลเข้ามา(kW)

m คือ อัตราการไหลเชิงมวลหรือเชิงปริมาตรของอากาศที่ผ่านเข้ามาในห้องเย็น (kg/s)

h_o คือ ค่า Enthalpy ของอากาศภายนอกห้อง(kJ/kg)

h_i คือ ค่า Enthalpy ของอากาศภายในห้อง(kJ/kg)

3.) ภาระจากผลิตภัณฑ์

ภาระจากผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยความร้อนที่ต้องนำออกจากผลิตภัณฑ์ที่เก็บอยู่ภายในห้องทำความเย็น หากผลิตภัณฑ์มีความร้อนสูงกว่าอุณหภูมิห้องเย็น ความร้อนจะถูกถ่ายเทออกจากตัวผลิตภัณฑ์สู่ห้องทำความเย็นเพื่อที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์มีอุณหภูมิต่ำถึงจุดที่ต้องการ ความร้อนที่ถ่ายเทจากผลิตภัณฑ์คำนวณได้ดังนี้

หากอุณหภูมิภายในห้องเย็นสูงกว่าจุดเยือกแข็งของผลิตภัณฑ์

$$Q = \frac{m c_a \Delta T_a}{t}$$

หากอุณหภูมิภายในห้องเย็นต่ำกว่าจุดเยือกแข็งในผลิตภัณฑ์

$$Q = \frac{m c_a \Delta T_a + mL + m c_b \Delta T_b}{t}$$

Q คือปริมาณความร้อนที่ถ่ายเทออกจากผลิตภัณฑ์ (kJ)

m คือมวลของผลิตภัณฑ์ (kg)

c_a คือค่าความร้อนจำเพาะสูงกว่าอุณหภูมิจุดเยือกแข็ง (kJ/kg.K)

c_b คือค่าความร้อนจำเพาะต่ำกว่าอุณหภูมิจุดเยือกแข็ง (kJ/kg.K)

L คือค่าความร้อนแฝงของการหลอมเหลวของผลิตภัณฑ์ (kJ/kg)

ΔT_a คือค่าอุณหภูมิที่แตกต่างที่สูงกว่าอุณหภูมิจุดเยือกแข็ง (K)

ΔT_b คือค่าอุณหภูมิที่แตกต่างที่ต่ำกว่าอุณหภูมิจุดเยือกแข็ง (K)

T คือเวลาที่ใช้ในการทำควมเย็น (s)

4.) ความร้อนจากการหายใจ

ผักและผลไม้จะมีการหายใจ ความร้อนที่ถ่ายออกมาจากระบวนการหายใจเรียกว่า Respiration Heat ความร้อนจากการหายใจของผักและผลไม้ต้องนำมาคิดเป็นส่วนหนึ่งของการทำความเย็นเมื่อผักและผลไม้ถูกเก็บไว้ที่อุณหภูมิสูงกว่าอุณหภูมิจุดเยือกแข็งของผลิตภัณฑ์ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$Q = m \times \text{Respiration heat (W/kg)}$$

โดยค่า Respiration Heat สามารถเปิดได้จากตารางค่าความร้อนจากการหายใจของผักและผลไม้แสดงดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ค่าความร้อนจากการหายใจของผักและผลไม้

Fruits			Vegetables			
Commodity	Temperature °C	Watts per kilogram	Commodity	Temperature °C	Watts per kilogram	
Apples	0	0.012	Asparagus	0	0.023	
	5	0.019		5	0.110	
	10	0.078	Beans, lime	0	0.110	
Apricots	0	0.015		16	0.531	
	5	0.023	Beans, string	0	0.064	
	16	0.110		5	0.090	
Bananas	Holding	12	0.044	Beets	0	0.036
					5	0.055
	Ripening	20	0.123	16	0.097	
	Chilling	21-13	0.319			

5.) ความร้อนอื่นๆ

ความร้อนจากแหล่งความร้อนที่กล่าวมาแล้ว ยังมีการคำนวณความร้อนที่ถ่ายเทจากองค์ประกอบอื่นอีก เช่น

- ความร้อนจากแสงสว่างภายในห้องเย็น

$$Q_{\text{light}} = \frac{\text{Watts} \times \text{ชั่วโมงการใช้งาน}}{24 \text{ ชั่วโมง}}$$

-ภาระของคนทำงานในห้องเย็น

$$Q_{\text{ppl}} = \frac{\text{จำนวนคน} \times \text{ชั่วโมงการทำงาน} \times \text{Heat Equivalent Watts/คน}}{24 \text{ ชั่วโมง}}$$

โดยค่า Heat Equivalent มีค่าเท่ากับ 261 W/คน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การจัดทำปฏิญานិพนธ์ เรื่องการปรับปรุงคุณภาพการผลิตโรงงานบรรจุกล้วยหอมทองโดยการปรับปรุงกรรมวิธีการผลิต มุ่งเน้นการลดระยะเวลาในกระบวนการผลิตและแก้ไขปัญหาในโรงงาน รวมถึงการออกแบบและเลือกระบบปรับอากาศที่เหมาะสม เพื่อให้โรงงานมีประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้นและมีการใช้พลังงานในระบบปรับอากาศที่เหมาะสม ซึ่งจะมีวิธีการดำเนินงานโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาและรวบรวมข้อมูล
2. การวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุในกระบวนการ
3. แนวทางการแก้ไข้ปัญหา
4. เสนอวิธีการแก้้ปัญหา
5. ปรับปรุงแก้ไข้ปัญหา

3.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูล

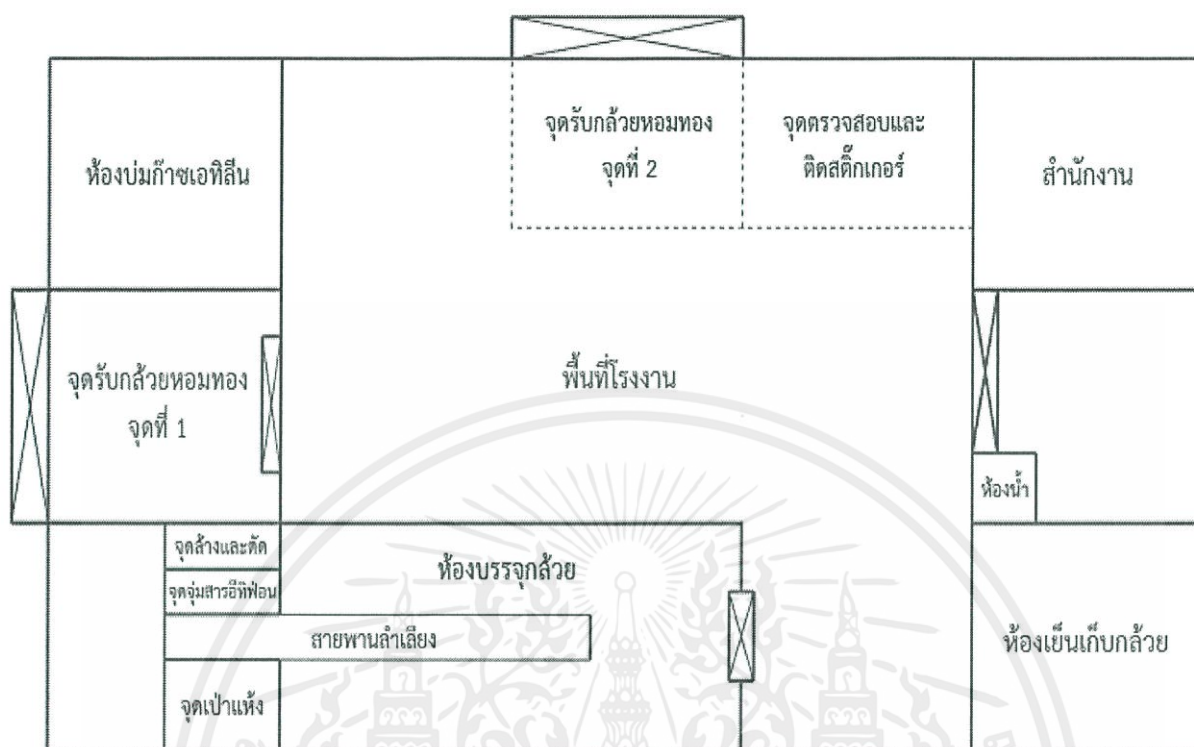
ทางคณะผู้จัดทำได้ศึกษากระบวนการผลิต บริษัท วัน บานาน่าจำกัด ตั้งแต่ขั้นตอนการรับวัตถุดิบ จนถึงขั้นตอนการบรรจุลงตะกร้า ทำให้สามารถสรุปขั้นตอนการทำงานเป็นแผนภูมิกระบวนการทำงานเพื่อให้เข้าใจถึงขั้นตอนการทำงานของกระบวนการได้ชัดเจนยิ่งขึ้นดังแสดงในรูปที่ 3.1 และแผนผังโรงงานดังรูปที่ 3.2

จากรูปที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการผลิตโดยแบ่งเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. การรับวัตถุดิบ กล้วยหอมทองจะถูกนำเข้าสู่พื้นที่จัดเก็บเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับกระบวนการผลิต โดยมีพนักงานคอยตรวจเช็คจำนวนสินค้า กล้วยหอมทองเหล่านี้มาจากแหล่งพื้นที่เพาะปลูกกล้วยของโรงงานและเกษตรกรรายย่อย ในบางครั้งที่วัตถุดิบไม่เพียงพอต่อความต้องการจะมีการสั่งนำเข้าจากต่างประเทศเป็นบางส่วน กล้วยหอมทองจะถูกขนย้ายด้วยวิธีบรรจุที่แตกต่างกัน ดังนี้
 - 1.) กล้วยหอมทองจากแหล่งพื้นที่เพาะปลูกกล้วยของโรงงานจะถูกบรรจุใส่ตะกร้า
 - 2.) กล้วยหอมทองที่มาจากเกษตรกรรายย่อยจะถูกวางเรียงมาด้านท้ายกระบะ
 - 3.) กล้วยหอมทองที่นำเข้ามาจากต่างประเทศจะบรรจุไว้อยู่ในกล่องกระดาษ
2. การตัดแต่ง เมื่อกกล้วยหอมทองเข้าสู่กระบวนการผลิต กล้วยหอมทองจะถูกตรวจสอบคัดเลือกขนาดและสีผิวที่สมบูรณ์ในทุกๆขั้นตอนการผลิต
3. กล้วยหอมทองที่ไม่ผ่านการคัดเลือกจะถูกคัดแยกออกมาไว้ในตะกร้า โดยในตอนเริ่มต้นจะมีพนักงานจำนวน 2 คนทำหน้าที่เด็ดดอกบริเวณปลายกล้วยและส่งต่อให้ในขั้นตอนตัดแต่งกล้วยโดยจะมีพนักงานจำนวน 2 คนตัดแบ่งผลกล้วยให้ได้ปริมาณตามความต้องการสั่งซื้อ โดยจะมีการตัดแบ่งตั้งแต่ 1 หัว, 1 ผล , 2 ผล, 4 ผลต่อ 1 ผลดิบทันที
4. การชั่งน้ำหนัก เมื่อพนักงานตัดแบ่งกล้วย จะนำกล้วยมาชั่งตรวจสอบน้ำหนักเพื่อคัดเลือกขนาดตามที่ต้องการ
5. การล้างน้ำสะอาดผสมสารส้ม เมื่อกกล้วยหอมทองผ่านการตัดแต่งและตรวจสอบน้ำหนักจะถูกนำมาล้างน้ำสะอาดผสมสารส้มเพื่อขจัดคราบ ล้างสิ่งสกปรก และน้ำยาง
6. การจุ่มสารละลายอีทีฟอน (Ethephon หรือ 2-chloroethyl phosphonic acid : $C_2H_6ClO_3P$) กล้วยจะถูกหยิบจากบ่อล้างทำความสะอาดเพื่อย้ายสู่บ่อจุ่มสารละลายอีทีฟอนเป็นการบ่มเพื่อเร่งการสุกของกล้วยหอมทองโดยจะต้องบ่มเป็นเวลา 5 นาที
7. การเป่าแห้ง เมื่อบ่มสารอีทีฟอนครบ 5 นาที กล้วยจะถูกหยิบขึ้นจากบ่อสารละลายอีทีฟอนนำมาวางเรียงกับบนรถเข็นตระแกรงจนเต็ม และเข็นนำไปตากหน้าพัดลมเพื่อเป่าแห้ง โดยรถเข็นมีจำนวน 4 คันโดยทำการสลับใช้งานหมุนเวียน เมื่อกกล้วยหอมทองแห้งหมาดๆ พนักงานจำนวน 2 คนจะทำหน้าที่หยิบกล้วยเข้าสู่สายพานลำเลียงเพื่อเข้าสู่กระบวนการบรรจุกล้วยหอมทองใส่ถุงพลาสติก
8. การบรรจุสินค้าใส่ถุง กล้วยจะถูกลำเลียงมาตามสายพาน โดยจะมีสายพานลำเลียง 2 สายคู่ขนาน พนักงานจำนวน 3 คนจะยืนบรรจุกล้วยใส่ถุงพลาสติก และพนักงาน 2 คนจะทำหน้าที่ปิดปากถุงด้วยเทปกาวนิติใส
9. การบรรจุลงตะกร้า จะมีพนักงาน 2 คนด้านท้ายของสายพานบรรจุกล้วยลงตะกร้า โดยจะเรียงให้หัวของกล้วยหันออกด้านผนังตะกร้าเพื่อลดความเสียหายหรือการชำรุดที่อาจเกิดจากการกระทบ

รูปที่ 3.1 แผนภูมิกระบวนการผลิตแสดงกระบวนการทำงานของการบรรจุกล้วยหอมทอง

รูปที่ 3.2 แผนผังของโรงงานแสดงตำแหน่งของพื้นที่ต่างๆในโรงงาน

3.2 การวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุในกระบวนการ

3.2.1 แผนผังแสดงเหตุและผล

แผนผังแสดงเหตุและผล (Cause and Effect Diagram) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หาสาเหตุและข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตซึ่งทำให้ประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตต่ำลงและช่วยให้สามารถค้นหาและเรียงลำดับสาเหตุต่างๆรวมถึงไปถึงความเกี่ยวข้องของสาเหตุต่างๆ และผลที่เกิดขึ้นได้ โดยแผนผังแสดงเหตุและผลนี้ได้มาจากการระดมความคิดจากคณะผู้จัดทำและผู้ประกอบการ แสดงออกมาดังแสดงในรูปที่ 3.3

3.2.2 การศึกษาระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการ

ในการศึกษาระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการ คณะผู้จัดทำได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการจับเวลาในทุกๆขั้นตอนของกระบวนการ เป็นสองส่วนคือ ในกระบวนการตัดแต่ง และในกระบวนการบรรจุ แสดงใบบันทึกการจับเวลาได้ดังตารางที่ 3.1 และ 3.2 ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงการจับเวลาของกระบวนการผลิตปัจจุบันในขั้นตอนการตัดแต่ง

ใบบันทึกการจับเวลา TIME STUDY OBSERVATION SHEET							Page No. 1		
ชื่อผลิตภัณฑ์ : กล้วยหอมทอง		กระบวนการ : ตัดแต่ง				วันที่ 7/11/2559			
						เวลาเริ่ม 9.30 สิ้นสุด 11.30			
ขั้นตอน : ตัดแต่ง						ผู้ปฏิบัติงาน ชาย 2 หญิง 4			
วิธีการ : ปัจจุบัน ปรับปรุง						ผู้จับเวลา : สวรรยา			
รายงานสถานที่ทำงาน : อากาศปลอดโปร่ง มีแสงสว่างเพียงพอ ความชื้นสัมพัทธ์ 51.4% อุณหภูมิ 30.2 °C						อุปกรณ์ : นาฬิกาจับเวลา (นาฬิกา)			
ขั้นตอน	งานย่อย	1	2	3	4	5	Avg.	S.D.	
1	ตัดแต่งกล้วย	0.16	0.18	0.26	0.30	0.21	0.22	0.0576	
2	ล้างน้ำสะอาด	2.41	3.15	3.43	2.58	4.32	3.18	0.7609	
3	การจุ่มสารละลายอิทธิพอน	3.59	1.45	2.13	4.29	5.44	3.38	1.6127	
4	นำกล้วยไปตาก	2.07	1.17	3.02	3.11	2.53	2.38	0.7945	
5	รอเป่าแห้ง	5.51	4.30	4.09	7.07	5.59	5.31	1.1963	
6	ย้ายกล้วยไปเป่าแห้ง	0.18	0.20	0.15	0.13	0.16	0.16	0.0270	
7	เป่าแห้ง	22.10	20.54	25.31	15.29	21.51	20.95	3.6349	
8	ย้ายกล้วยไปเข้ากระบวนการ	0.06	0.06	0.05	0.03	0.01	0.04	0.0217	

ตารางที่ 3.2 ตารางแสดงการจับเวลาของกระบวนการผลิตปัจจุบันในขั้นตอนการบรรจุ

ใบบันทึกการจับเวลา TIME STUDY OBSERVATION SHEET							Page No. 2		
ชื่อผลิตภัณฑ์ : กล้วยหอมทอง		กระบวนการ : บรรจุ				วันที่ 7/11/2559			
						เวลาเริ่ม 9.30 สิ้นสุด 11.30			
ขั้นตอน : Packing						ผู้ปฏิบัติงาน			
วิธีการ : ปัจจุบัน ปรับปรุง						ชาย 2 หญิง 4			
						ผู้จับเวลา : วิชาดา			
รายงานสถานที่ทำงาน : อากาศเย็นสบาย มีแสงสว่างเพียงพอ						อุปกรณ์ : นาฬิกาจับเวลา (นาฬิกา)			
ขั้นตอน	งานย่อย	1	2	3	4	5	Avg.	S.D.	
9	เคลื่อนที่เข้ากระบวนการแพ็ค	1.38	1.28	1.37	1.39	1.43	1.36	0.0552	
10	บรรจุลงตะกร้า	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.0045	

จากแผนผังแสดงเหตุและผลและการจับเวลาในทุกๆขั้นตอนของกระบวนการพบว่าสามารถแบ่งปัญหาออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1.) ปัญหาจากการบ่มสารละลายอิทธิพอน

ในขั้นตอนที่ 3 ซึ่งเป็นขั้นตอนของการนำกล้วยหอมทองจุ่มสารละลายอิทธิพอนกระบวนการผลิตเพื่อทำการบ่มกล้วยหอมทองใช้เวลา 5 นาที หลังจากทำการบ่ม 3-5 วัน จะทำให้กล้วยหอมทองสุกสม่ำเสมอทั่วทั้งผลและมีสีส้มน่ารับประทานพร้อมสำหรับการจัดจำหน่ายจากการจับเวลาในกระบวนการพบว่าเวลาที่ใช้ในการบ่มไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์กำหนดเวลาในการผลิตและการลำเลียงกล้วยหอมทองลงจุ่มสารละลายอิทธิพอนใช้คนในการลำเลียง โดยผู้ปฏิบัติงานจะหยิบกล้วยหอมทองที่ผลลงบ่อสารละลายอิทธิพอนทำให้ระยะเวลาการบ่มของกล้วยหอมทองผลแรกที่ลงสู่บ่อและกล้วยหอมทองผลสุดท้ายที่ลงสู่บ่อมีความแตกต่างกัน โดยใช้เวลาเฉลี่ยในการบ่มคือ 3.38 นาที ซึ่งไม่ตรงตามเวลาที่ควรใช้ในการบ่มสารละลายอิทธิพอนส่งผลให้กล้วยหอมทองที่บ่มสารละลายอิทธิพอนไม่ครบกำหนด 5 นาทีและสุกช้ากว่ากำหนด หากใช้เวลาเกิน 5 นาทีจะส่งผลให้สุกเร็วกว่ากำหนด มีผลกระทบต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ในการลำเลียงกล้วยหอมทองออกจากบ่อสารละลายอิทธิพอนผู้ปฏิบัติงานลำเลียงออกมาไม่หมดยังคงเหลือกล้วยหอมทองบางส่วนหลงเหลืออยู่ในบ่อสารละลาย

รูปที่ 3.4 ขั้นตอนการบ่มสารละลายอิทิฟอน

2.) ปัญหาจากกระบวนการเป่าแห้ง

ในขั้นตอนที่ 5 และ 7 เป็นขั้นตอนของการรอเป่าแห้งและเป่าแห้ง เป็นขั้นตอนที่มีการใช้ระยะเวลาที่นานกว่าขั้นตอนอื่นๆ โดยในขั้นตอนการเป่าแห้งกล้วยหอมทอง กล้วยหอมทองจะถูกลำเลียงออกจากบ่อที่ละลายวางเรียงบนโต๊ะล้อเลื่อน เพื่อเข็นโต๊ะล้อเลื่อนเข้าสู่ขั้นตอนการเป่าแห้งกล้วยหอมทอง โดยโต๊ะล้อเลื่อนมีจำนวน 4 โต๊ะ มีการรอเป่าแห้งก่อนจะเข้าไปเป่าแห้งหน้าพัดลมใช้เวลาเฉลี่ย 5.31 นาทีและใช้ระยะเวลาในการเป่าแห้งเฉลี่ย 20.95 นาทีต่อโต๊ะล้อเลื่อน จากความล่าช้าในขั้นตอนเป่าแห้ง ส่งผลให้โต๊ะล้อเลื่อนที่ใช้ในการรองรับกล้วยหอมทองถูกใช้งานจนเต็มทำให้เกิดการรอกงาน ขั้นตอนทั้งสองนี้จึงเป็นจุดที่เป็นคอขวดซึ่งมีผลกับระยะเวลาที่ใช้ในการบ่มสารละลายอิทิฟอน โดยกล้วยหอมทองที่ได้รับการบ่มสารละลายอิทิฟอนครบกำหนดแล้วจะต้องรอโต๊ะล้อเลื่อนเพื่อรองรับในการเป่าแห้ง มีผลให้ใช้ระยะเวลาในการบ่มนานกว่ากำหนดที่ 5 นาที ในบางกรณีการเป่าแห้งเป่าไม่ทั่วถึงทำให้ความชื้นในกล้วยหอมทองบางผลยังคงมีอยู่ในระดับสูง ส่งผลให้เกิดเชื้อราบริเวณขั้ว แสดงดังรูปที่ 3.5

รูปที่ 3.5 ทิศทางพัฒนาการในการเป่ากล้วยหอมทอง

3.3 แนวทางการแก้ไข้ปัญหา

3.3.1 แนวทางแก้ไข้ปัญหาในกระบวนการผลิต

1. การบ่มสารไม่ตรงตามเวลากำหนดที่ 5 นาที

การกำหนดแนวทางแก้ไข้ปัญหาจะพิจารณาถึงสาเหตุโดยมีดังนี้

1.) ไม่มีนาฬิกาที่กำหนดเวลาและการแจ้งเตือนเมื่อครบเวลาการบ่ม

แนวทางแก้ไข้ ติดตั้งระบบนาฬิกาจับเวลาและสัญญาณแจ้งเตือนเมื่อครบกำหนดเวลาการบ่มสารละลายอิทิฟอน

2.) การลำเลียงกล้วยหอมทองลงบ่อสารละลายอิทิฟอนไม่พร้อมกันในครั้งเดียว

แนวทางแก้ไข้ ใช้อุปกรณ์ช่วยยกแทนการใช้คนในขั้นตอนการลำเลียงจุ่มสารละลายเช่น การใช้คาน รอกมือหมุน รอกไฟฟ้าขนาดเล็กหรือระบบไฮดรอลิก เป็นต้น เพื่อลดปัญหาทางด้านสุขภาพของพนักงานในระยะยาวและแบ่งช่องการบ่มกล้วยให้มากขึ้นเพื่อลดน้ำหนักของกล้วยในแต่ละช่อง

3.) ความล่าช้าจากขั้นตอนการเป่าทำให้ต้องรอราน

แนวทางแก้ไข้ กำหนดจุดพักกล้วยหอมทองเมื่อครบกำหนดการบ่มเป็นเวลา 5 นาทีและแก้ไข้ปัญหาการรอรานจากการเป่าแห้งโดยตรง

4.) กล้วยหอมทองถูกลำเลียงไปยังรถเข็นตระแกรงไม่หมดในที่เดียว เนื่องจากรถเข็นตระแกรงไม่ได้ถูกออกแบบให้มีขนาดรองรับกับจำนวนกล้วยหอมทองต่อ 1 บ่อการบ่ม

แนวทางแก้ไข กำหนดจุดพักกล้วยหอมทองเมื่อครบเวลาการบ่มและวิเคราะห์ขนาดพื้นที่รองรับกล้วยหอมทองให้เหมาะสม ต่อ 1 บ่อการบ่ม

2. การปรับปรุงประสิทธิภาพขั้นตอนการเป่าแห้ง

การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาคงพิจารณาถึงสาเหตุโดยมีดังนี้

- 1.) การเป่าแห้งช้า สาเหตุเนื่องมาจากพัดลมเป่าแห้งมีขนาดไม่เหมาะสมกับโรงงานอุตสาหกรรม ติดตั้งในทิศทางขนานกับผลิตภัณฑ์

แนวทางแก้ไข ปรับทิศทางพัดลมเพื่อบดลมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเป่าแห้งโดยติดตั้งในทิศทางตั้งฉากกับรถเข็นตระแกรง

3.3.2 ปัญหาในระบบปรับอากาศ

สอบถามปัญหาในการดำเนินงานจากผู้ประกอบการ จากการสอบถามพบว่าค่าไฟฟ้าจากการใช้งานระบบทำความเย็นในพื้นที่จัดเก็บผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับที่สูง และผู้ประกอบการมีความตั้งใจที่จะติดตั้งระบบทำความเย็นภายในพื้นที่โรงงานเพิ่มเติม ทางคณะผู้จัดทำจึงมีแนวทางดำเนินการคำนวณภาระทำความเย็น เพื่อเลือกระบบทำความเย็นที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ภายในอาคารโรงงาน โดยพื้นที่ที่จะดำเนินการติดตั้งระบบทำความเย็นเพิ่มเติมนี้มีขนาด 230 ตารางเมตร การเลือกระบบทำความเย็นที่เหมาะสมจะช่วยให้ประหยัดพลังงานไฟฟ้าและช่วยลดค่าใช้จ่ายในด้านพลังงานไฟฟ้า

3.4. เสนอวิธีการแก้ปัญหา

หลังจากเสนอปัญหาทั้งหมดที่เกิดขึ้นในกระบวนการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาพร้อมทั้งอธิบายข้อดี และข้อเสียที่เกิดขึ้นแก่ผู้ประกอบการเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ ทางผู้ประกอบการได้สนใจที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยให้ทางคณะผู้จัดทำเลือกใช้อุปกรณ์ และวิธีการที่เหมาะสมโดยพิจารณาจากข้อจำกัดต่างๆ ตามที่ผู้ประกอบการเห็นสมควร เช่น ขนาดพื้นที่ในการดำเนินงานงบประมาณของทางผู้ประกอบการ เป็นต้น โดยการดำเนินการปรับปรุงจะขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ

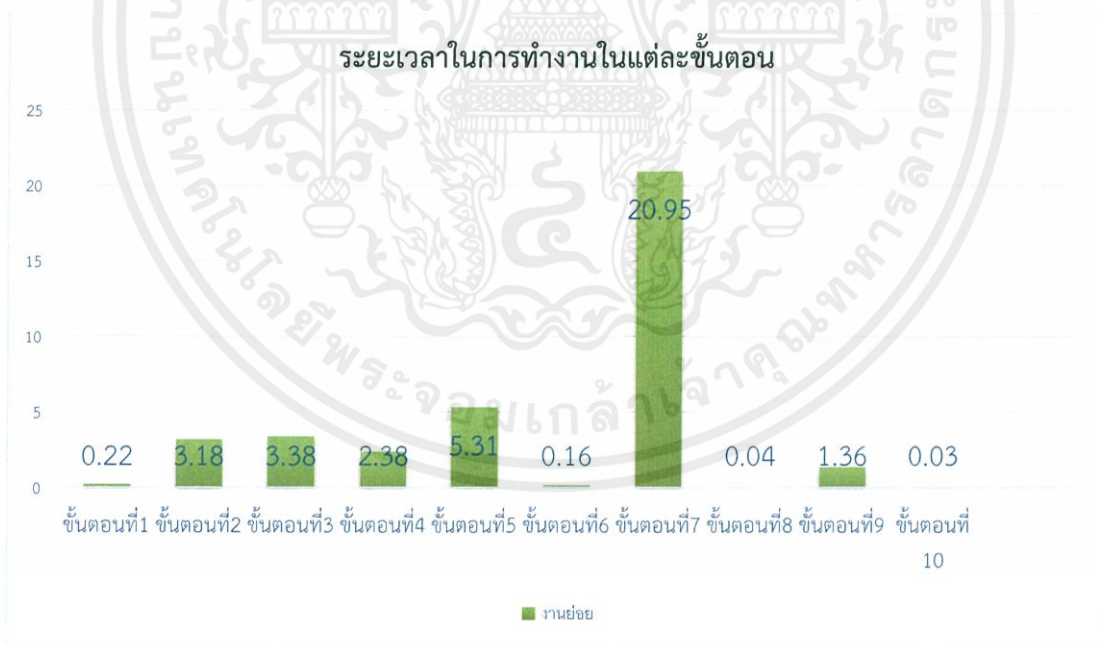
บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน

จากที่ได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุในกระบวนการ แนวทางการแก้ไข้ปัญหา เสนอวิธีการแก้ปัญหาแล้ว ในบทที่ 4 นี้จะเป็นการปรับปรุงแก้ไข้ปัญหา การวัดและประเมินผล ทางคณะผู้จัดทำได้แบ่งการปรับปรุงแก้ไข้ปัญหาออกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ กระบวนการผลิต และการคำนวณภาระทำความเข้าใจ

4.1 การปรับปรุงแก้ไข้ปัญหาในกระบวนการผลิต

การปรับปรุงปัญหาในกระบวนการผลิตนี้มีด้วยกัน 2 ส่วนคือการป้อนสารละลายยอทิฟอนให้ตรงต่อเวลา 5 นาทีและการแก้ไข้กระบวนการเป่าแห้งให้มีประสิทธิภาพเพื่อลดระยะเวลาคอกวด จากแผนภูมิรูปที่ 4.1 แสดงระยะเวลาในการทำงานแต่ละขั้นตอนโดยจะเห็นได้ว่าขั้นตอนที่ 7 เป่าแห้งใช้ระยะเวลามากที่สุด การแก้ไข้ปัญหามีดังนี้

รูปที่ 4.1 แผนภูมิแสดงระยะเวลาในการทำงานแต่ละขั้นตอน

4.1.1 การบ่มสารละลายอิทธิพอน

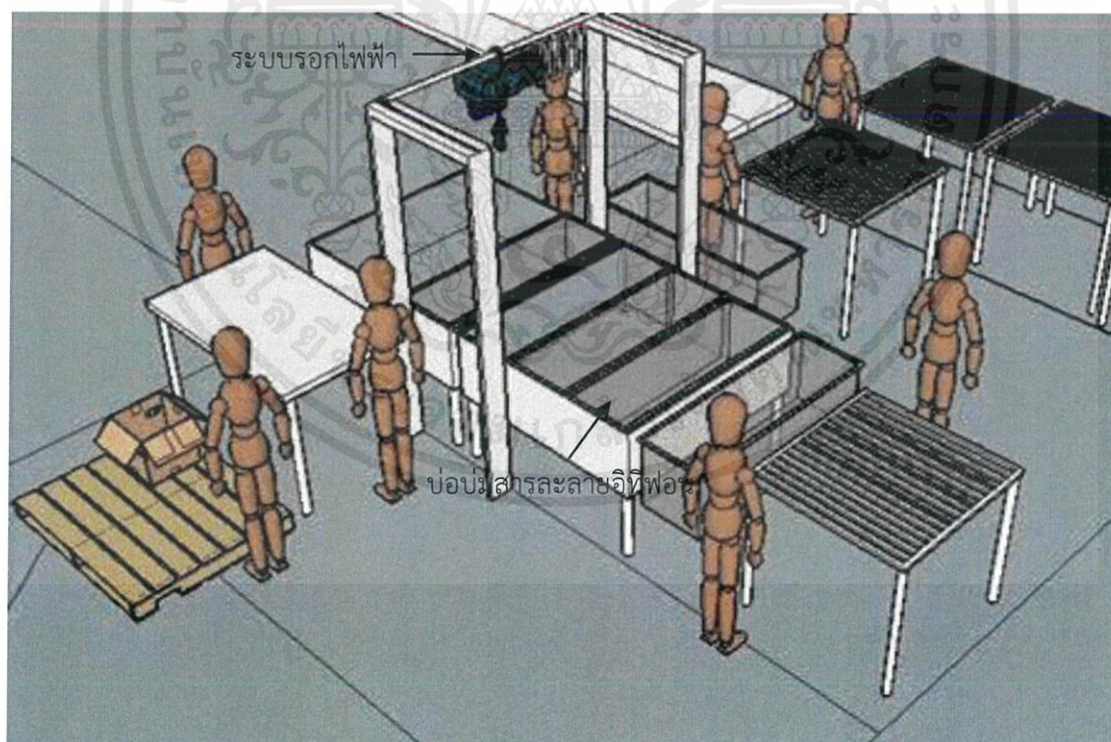
1.) ออกแบบระบบรอกไฟฟ้าเพื่อแก้ปัญหาระยะเวลาที่ใช้ในการลำเลียงกล้วยหอมทองลงบ่อสารละลายอิทธิพอนส่งผลถึงความแตกต่างของระยะเวลาที่ใช้ในการบ่มของกล้วยหอมทองผลแรกและผลสุดท้ายที่ถูกลำเลียงลงบ่อและนำออกจากบ่อ สามารถลำเลียงกล้วยหอมทองหนึ่งบ่อในคราวเดียวและช่วยผ่อนแรงพนักงาน ปลอดภัยในเรื่องสุขภาพของพนักงานในระยะยาว แบบจำลองแสดงดังรูปที่ 4.2

2.) ติดตั้งนาฬิกาจับเวลา เพื่อแก้ไขปัญหาในด้านการบ่มกล้วยหอมทองที่ไม่ตรงตามมาตรฐานการบ่มที่ 5 นาที

3.) กำหนดหน้าที่การทำงานของพนักงานอย่างชัดเจนเพื่อลดระยะเวลาในการบรรจุผลิตภัณฑ์และปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน

4.) ออกแบบบ่อบ่มสารละลายอิทธิพอนใหม่ โดยเพิ่มจุดพักสำหรับกล้วยหอมที่ทำการบ่มเรียบร้อยแล้วรอไต่ตะลื้อเลื่อนเพื่อจะนำเข้าสู่กระบวนการเป่าแห้งต่อไป ทำให้กล้วยหอมทองไม่บ่มเกินเวลา

5.) กำหนดปริมาณกล้วยหอมทองในการนำเข้าสู่กระบวนการเป่าแห้งเพียงกล้วยหอมทองหนึ่งบ่อต่อการเป่าแห้งหนึ่งรอบ เป็นการเพิ่มมาตรฐานการผลิตและคุณภาพของสินค้า ช่วยลดจำนวนของเสียที่อาจถูกส่งกลับเนื่องจากคุณภาพสินค้าไม่ตรงตามมาตรฐานจากผู้จำหน่าย

รูปที่ 4.2 การออกแบบระบบรอกไฟฟ้าและบ่อบ่มสารละลายอิทธิพอน

4.1.2 กระบวนการเป่าแห้ง

- 1.) ออกแบบติดตั้งพัดลมอุตสาหกรรม จำนวน 3 ตัวให้พอดีกับพื้นที่โต๊ะล้อเลื่อนแสดงดังรูปที่ 4.3
- 2.) ปรับเปลี่ยนทิศทางในการเป่าจากเดิมเป็นเป่าในทิศทางตั้งฉากกับผลิตภัณฑ์ (เป่าลง)
- 3.) ทำคานรองรับน้ำหนักของพัดลม
- 4.) ประมาณค่าเวลาที่สามารถลดลงได้ จากการคำนวณการถ่ายเทความร้อนโดยการพาความร้อนแบบ บังคับ (Force convection)

-พลังงานความร้อนจากการพาความร้อน อุณหภูมิจาก 28 °C ถึง 25 °C

$$Q = hA\Delta T = (140 \text{ W/m}^2 \cdot \text{K}) (0.014 \text{ m}^2) (3) = 5.88 \text{ W}$$

-พลังงานความร้อนจากการระเหย

$$Q = m\Delta h_{fg}$$

โดย Δh_{fg} ของ 25 °C = $2442 \times 10^3 \text{ J/kg}$

ปริมาณมวลน้ำที่ระเหย (m) = $1.44 \times 10^{-3} \text{ kg}$

ดังนั้น $Q = (1.44 \times 10^{-3} \text{ kg}) (2442 \times 10^3 \text{ J/kg}) = 3516.50 \text{ J}$

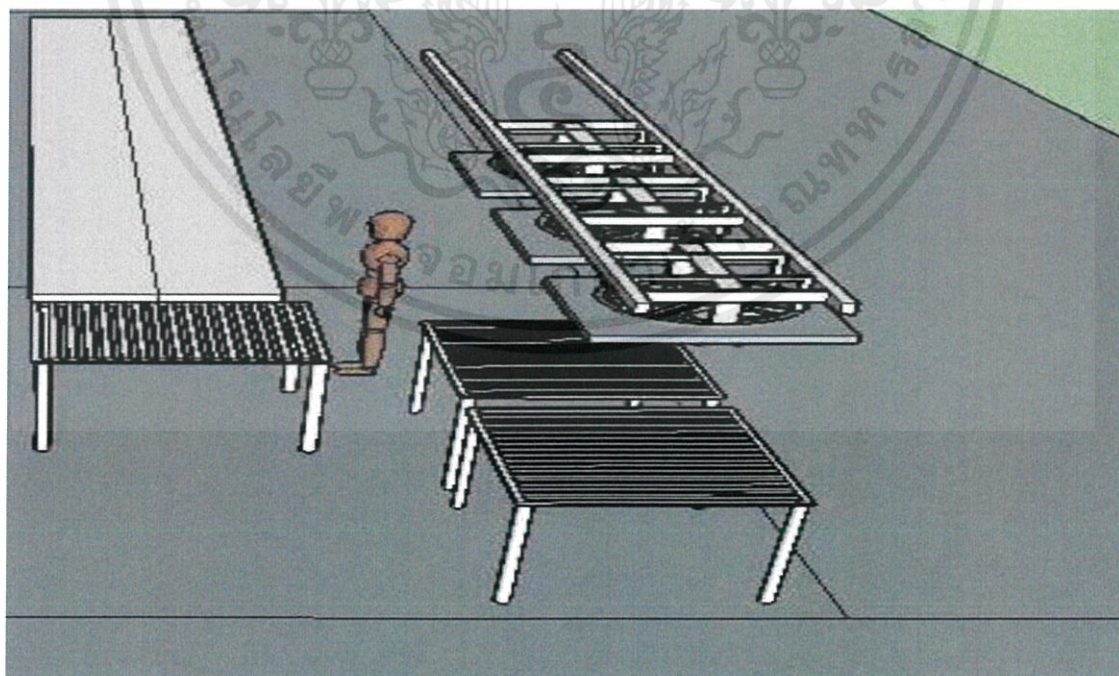
คำนวณเวลาที่ใช้ในการเป่าแห้งได้จากสมการ

$$Q\Delta T = Q$$

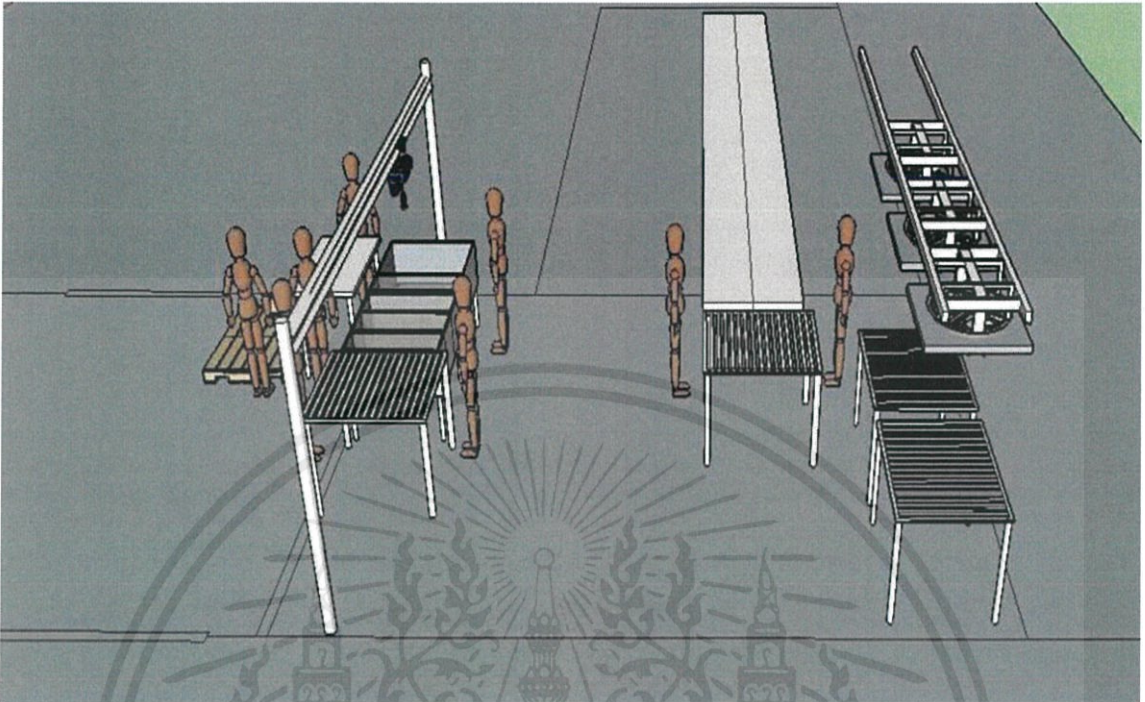
$$\Delta T = Q/Q = 3516.50 \text{ J} / 5.88 \text{ W} = 598 \text{ s} = 9 \text{ min } 58 \text{ s} \approx 10 \text{ min}$$

เวลาที่สามารถลดลงได้ในกระบวนการเป่าแห้ง = $20.95 - 10 = 10.95 \text{ min}$

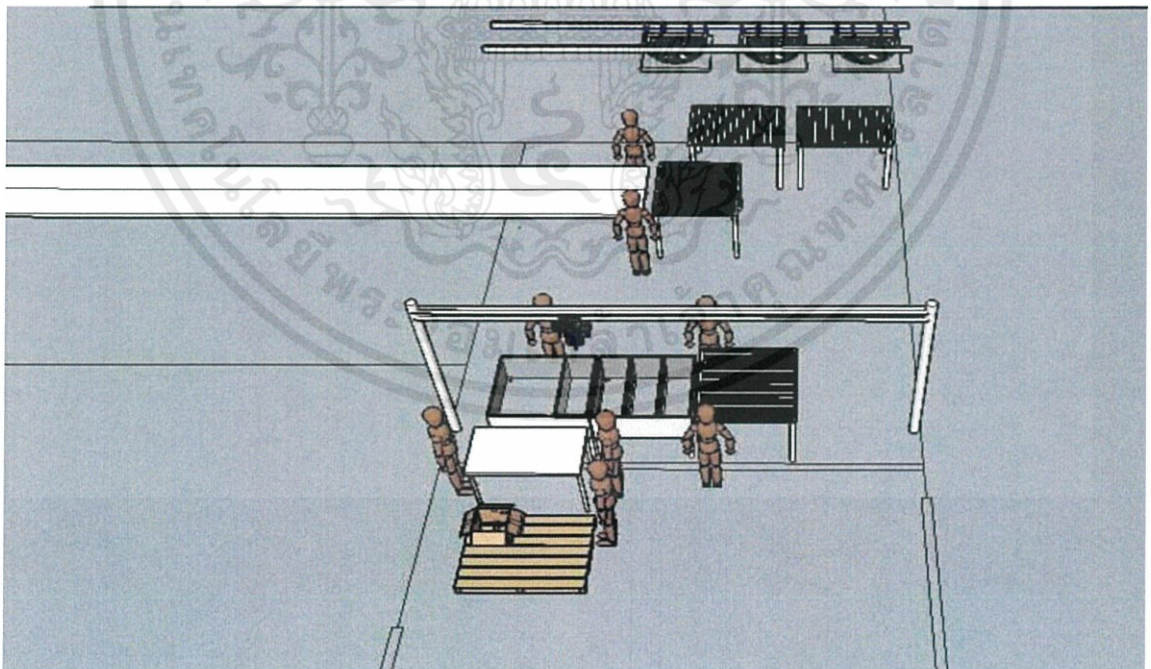
ดังนั้น กระบวนการเป่าแห้งสามารถลดเวลาในได้ประมาณ 10 นาที

รูปที่ 4.3 การออกแบบติดตั้งพัดลมกระบวนการเป่าแห้ง

รูปที่ 4.4 กระบวนการป่มสารละลายอิทีฟอนและกระบวนการเป่าแห้งหลังการปรับปรุง

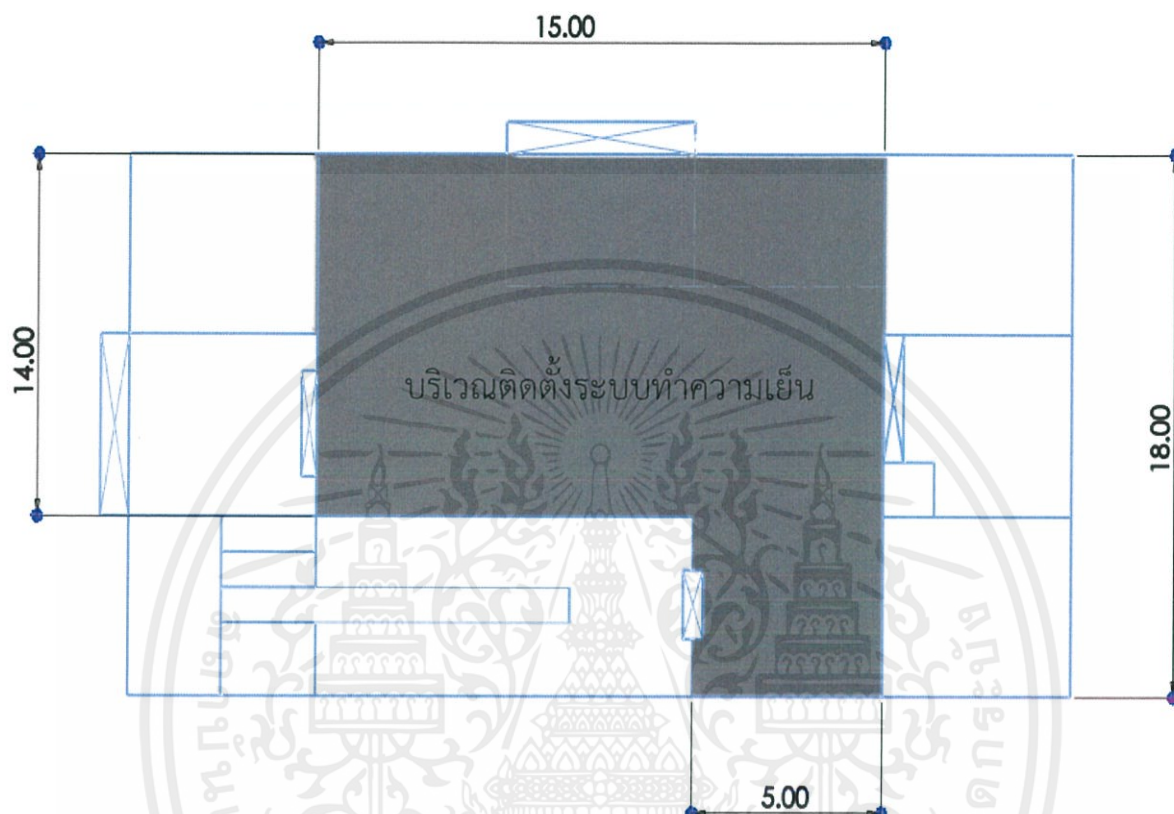

รูปที่ 4.5 กระบวนการป่มสารละลายอิทีฟอนและกระบวนการเป่าแห้งหลังการปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 การปรับปรุงแก้ไขปัญหาภาระทำความเย็น

จากรูปที่ 4.6 แสดงพื้นที่ติดตั้งระบบทำความเย็นที่ผู้ประกอบการต้องการติดตั้งเพิ่มเติม

รูปที่ 4.6 พื้นที่ติดตั้งระบบทำความเย็นเพิ่มเติม

1. คำนวณภาระทำความเย็น

ภาระทำความเย็นที่ต้องการปรับปรุงพื้นที่ในโรงงานให้เป็นห้องทำความเย็น 25 องศาเซลเซียส มีขนาด 230 ตารางเมตร สูง 3.20 เมตร คำนวณภาระทำความเย็นได้ดังนี้

1.) ภาระที่ผ่านผนังเข้ามา

ภาระที่ผ่านผนังเข้ามาทั้งหมด 8 ส่วนโดยแบ่งเป็นผนัง 6 ส่วน พื้น 1 ส่วน และเพดาน 1 ส่วน

คำนวณค่าภาระที่ผ่านผนังเข้ามาจากสมการ $Q = UA\Delta T$ แสดงได้ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงภาระที่ผ่านผนังเข้ามาทั้ง 8 ส่วน

ผนัง	U (W/m ² .K)	A(m ²)	ΔT(K)	Q(W)
ด้านที่ 1	3.57	48.00	15.5	2656.08
ด้านที่ 2	3.57	57.60	15.5	3187.30
ด้านที่ 3	3.57	16.00	15.5	885.36
ด้านที่ 4	0.28	12.80	15.5	55.55
ด้านที่ 5	3.57	32.00	15.5	1770.72
ด้านที่ 6	0.28	44.80	15.5	194.44
พื้น	3.57	230.00	15.5	12727.05
เพดาน	0.28	230.00	5	322.00

รวมภาระที่ผ่านผนังเข้ามาทั้งหมด 21798.50 W = 21.79 kW = 21.80 kW

2.) ภาระจากการรั่วไหลของอากาศ

คำนวณค่าภาระจากการรั่วไหลของอากาศจากสมการ $Q = m (\Delta h)$

ปริมาตรห้องทั้งหมด = 230 m² x 3.20 m = 736 m³

$m = 24.876 \text{ L/s} = 24.90 \text{ L/s}$

$\Delta h = 0.0281 \text{ kJ/L}$

รวมภาระจากการรั่วไหลของอากาศ = 0.699 kW = 0.70 kW

3.) ภาระจากผลิตภัณฑ์

คำนวณค่าภาระจากผลิตภัณฑ์จากสมการ $Q = mCa\Delta T/\text{time}(s)$

มวลของกล้วยหอมทองที่ต้องการเก็บรักษา (m) = 24034 kg

$Ca = 3.77 \text{ kJ/kg.K}$

$\Delta T = 313.5 - 298 = 15.5 \text{ K}$

เวลาในการเก็บรักษา 12 ชั่วโมง = 43200 s

รวมภาระจากผลิตภัณฑ์ = 32.509 kW = 32.51 kW

4.) ความร้อนจากการหายใจ

คำนวณค่าความร้อนจากการหายใจจากสมการ $Q = \text{Mass of product} \times \text{Respiration heat}$

Mass of product = 24034 kg

Respiration heat = 0.319 W/kg

รวมความร้อนจากการหายใจ = 7.67 kW

5.) ภาระจากหลอดไฟ

พื้นที่ในโรงงานที่จะปรับปรุงเป็นห้องทำความเย็นมีการใช้ไฟทั้งหมด 28 หลอดโดยใช้พลังงาน

หลอดละ 36 W

เปิดใช้งานรวมระยะเวลา 12 ชั่วโมง

รวมภาระจากหลอดไฟ = 504 W = 0.50 kW

6.) ภาระของคนทำงานในห้องเย็น

จำนวนพนักงานทั้งหมดในโรงงานมีจำนวน 22 คน ระยะเวลาการทำงาน 8 ชั่วโมง

รวมภาระของคนทำงานในห้องเย็น = 1914 W = 1.91 kW

ภาระทำความเย็นทั้งหมด = 65.09 kW = 18.53 TR

ค่าความปลอดภัย (safety 10%) = 18.53 x 0.1 = 1.853 TR

รวมภาระทำความเย็นทั้งหมด = 18.53 TR + 1.853 TR = 20.38 TR

ผู้ประกอบการได้ตัดสินใจปรับปรุงสายการผลิตเป่าแห้งเป็นอันดับแรกเนื่องจากใช้งบประมาณต่ำที่สุด คือ 6,666.10 บาทต่อตัวไม่รวมค่าติดตั้งทางคณะผู้จัดทำทำการเสนอการปรับปรุงกรรมวิธีการผลิตจะพิจารณาเลือกใช้อุปกรณ์และวิธีการที่เหมาะสมตามหลักกรรมวิธีการผลิต โดยพิจารณาจากข้อจำกัดต่างๆภายในโรงงาน เช่น ขนาดพื้นที่การดำเนินงาน งบประมาณ จำนวนพนักงาน เป็นต้น จากนั้นมีการนำเสนอแนวทางการปรับปรุง พร้อมอธิบายข้อดีและข้อเสียที่เกิดขึ้นแก่ผู้ประกอบการ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกและลำดับความจำเป็นก่อนหลังในการปรับปรุงภายในโรงงาน

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน

การปรับปรุงคุณภาพการผลิตโรงงานบรรจุกล้วยหอมทองโดยการปรับปรุงกรรมวิธีการผลิต มุ่งเน้นการลดระยะเวลาและแก้ไข้ปัญหาในโรงงาน โดยการปรับปรุงกระบวนการผลิตในขั้นตอน การล้าง น้ำสะอาด การจุ่มสารอติพอน และการเป่าแห้ง ด้วยการแนะแนวทางการดำเนินการผลิตทั้งนี้การปรับปรุงกระบวนการผลิต ขึ้นอยู่กับปัจจัยข้อจำกัดต่างๆ เช่น ต้นทุน ขนาดพื้นที่การปรับปรุง จำนวนพนักงาน เป็นต้น โดยการปฏิบัติการปรับปรุงกระบวนการทางคณะผู้จัดทำได้นำเสนอแนวทางปรับปรุงและแก้ไข้ปัญหาตามหลักการกรรมวิธีการผลิต ระยะเวลาต้นทุนในการปรับปรุงแก่ผู้ประกอบการ โดยการดำเนินงานนี้ ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้ประกอบการเป็นหลัก

5.1.1 ผลการปรับปรุงการผลิตในกระบวนการจุ่มสารอติพอน

จากปัญหาที่พบดังที่กล่าวไว้ในก่อนหน้า คณะผู้จัดทำใช้เครื่องมือการผลิตแบบลีนในการปรับปรุงการผลิตโดยใช้เครื่องมือการควบคุมการผลิต ในกระบวนการจุ่มสารอติพอนด้วยการติดตั้งนาฬิกาจับเวลา เพื่อแก้ไข้ปัญหาในด้านการบ่มกล้วยหอมทองที่ไม่ตรงตามมาตรฐานการบ่มที่ 5 นาที รวมถึงการพิจารณาการติดตั้งรอกไฟฟ้าเพื่อลำเลียงกล้วยหอมทองหนึ่งบ่อในคราวเดียว ด้วยการใช้เครื่องมือการจัดการเครื่องจักรเพื่อพิจารณาเครื่องจักรที่เหมาะสมกับขั้นตอนการทำงาน การจัดการพื้นที่การทำงานเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ในการติดตั้งเครื่องจักรในการทำงานช่วยลดความแตกต่างของเวลาการบ่มกล้วยหอมทองในบ่อเดียวกัน และกำหนดปริมาณกล้วยหอมทองในการนำเข้าสู่กระบวนการเป่าแห้งเพียงกล้วยหอมทองหนึ่งบ่อต่อการเป่าแห้งหนึ่งรอบ เป็นการเพิ่มมาตรฐานการผลิตและคุณภาพของสินค้า ช่วยลดจำนวนของเสียที่อาจถูกส่งกลับเนื่องจากคุณภาพสินค้าไม่ตรงตามมาตรฐานจากผู้จำหน่าย

โดยมุ่งหวังผลการปรับปรุง เพื่อปฏิบัติการบ่มกล้วยหอมทองได้ตรงตามเวลาการบ่มมาตรฐานลดของเสียที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐานที่ถูกส่งกลับจากผู้จำหน่าย ลดต้นทุนการส่งผลิตภัณฑ์กลับที่อาจเกิดขึ้น

ผลการดำเนินงานในขั้นตอนนี้ ผู้ประกอบการมีความสนใจการปรับปรุงแก้ไขปัญหาในกระบวนการจุ่มสารอีทีฟอนตามแผนงานที่ผู้จัดทำเสนอ แต่เนื่องจากการปรับปรุงตามแผนงานจะต้องมีการหยุดการผลิตเพื่อดำเนินงานปรับปรุง ทางผู้ประกอบการจึงรอเวลาที่เหมาะสมในการเริ่มต้นการดำเนินงานปรับปรุงในครั้งนี้

5.1.2 ผลการปรับปรุงในกระบวนการเป่าแห้ง

การปรับปรุงในกระบวนการเป่าแห้ง คณะผู้จัดทำได้มีแนวทางการปรับปรุงการไหลของกระบวนการ โดยการติดตั้งพัดลมอุตสาหกรรม จำนวน 3 ตัวในทิศทางตั้งฉากกับผลิตภัณฑ์ และผู้ประกอบการได้อนุมัติการปรับปรุงกระบวนการเป่าแห้งและกำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการ ทางคณะผู้จัดทำได้คาดการณ์เวลาที่ใช้ในการเป่าแห้งหลังการปรับปรุง 10 นาทีจากระยะเวลาการเป่าแห้งก่อนการปรับปรุง 20.57 นาที หรือเป่าแห้งเร็วขึ้น 50% ส่งผลให้ปริมาณการผลิตปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้นมีผลให้มีกำลังการผลิตที่เพิ่มขึ้น เปิดโอกาสทางการค้าในการเสนอขายให้แก่ผู้จำหน่ายมากขึ้น ส่งผลให้รายได้มีการเติบโต ในการปรับปรุงกระบวนการเป่าแห้งมีต้นทุนการดำเนินงานบต่ำที่สุด คือ 6,666.10 บาทต่อตัวยังไม่รวมค่าติดตั้ง เมื่อเทียบกับปริมาณการผลิต และโอกาสการเติบโตของรายได้ที่มากขึ้น

5.1.3 ผลการเลือกระบบทำความเย็นในพื้นที่โรงงาน

คณะผู้จัดทำได้พิจารณาเลือกระบบทำความเย็นแบบ Water chiller เนื่องจากมีความเหมาะสมสำหรับการใช้งานในอาคารขนาดใหญ่ มีค่าC.O.P12 มีความประหยัดพลังงานและราคาประเมินอยู่ที่ 300,000 บาท ไม่รวมค่าติดตั้ง โดยผู้ประกอบการมีความเห็นที่จะดำเนินการหลังจากการปรับปรุงกระบวนการเป่าแห้ง

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 การดำเนินการปรับปรุงในครั้งนี้นักคณะผู้จัดทำได้ดำเนินการปรับปรุงเพียงส่วนหนึ่งตามคำอนุมัติของผู้ประกอบการ จึงหวังอย่างยิ่งในการปรับปรุงอีกส่วนหนึ่งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต และคุณภาพของผลิตภัณฑ์

5.2.2 การผลิตยังคงมีความสูญเสียเปลืองอยู่ในหลายๆขั้นตอนการผลิต เช่น การใช้แรงงานคน ล้างสิ่งกีดขวางหอมทองเข้าสู่กระบวนการเป่าแห้งสามารถใช้เครื่องจักร สายพานลำเลียงทดแทนได้ เป็นต้น ซึ่งสามารถนำแนวคิดแบบลีนหรือหลักการทางกระบวนการผลิตมาปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ดียิ่งขึ้นไป รวมถึงการปรับปรุงกระบวนการผลิตอย่างต่อเนื่อง ด้วยทักษะความรู้ของผู้ปฏิบัติงานและบุคลากรทุกหน่วยภายในองค์กร

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก1 ระยะเวลาในขั้นตอนการผลิต

ใบบันทึกการจับเวลา TIME STUDY OBSERVATION SHEET								Page No.	
ชื่อผลิตภัณฑ์ :			กระบวนการ :				วันที่		
							เวลาเริ่ม		สิ้นสุด
ขั้นตอน : ตัดแต่ง วิธีการ : ปัจจุบัน ปรับปรุง						ผู้ปฏิบัติงาน ชายหญิง			
รายงานสถานที่ทำงาน : อุณหภูมิตั้งแต่ : ความชื้นสัมพัทธ์						ผู้จับเวลา :			
รายชื่อบริษัท :						อุปกรณ์ :			
ขั้นตอน	งานย่อย	1	2	3	4	5	Avg.	S.D.	

ภาคผนวก ข
แผนภาพการไหลของกระบวนการ(ก่อนปรับปรุง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิกระบวนการไหล :			สัญลักษณ์				
			การทำงาน	การเคลื่อนย้าย	การรอคอย	การตรวจสอบ	การจัดเก็บ
ชื่อผลิตภัณฑ์ :			การทำงาน	การเคลื่อนย้าย	การรอคอย	การตรวจสอบ	การจัดเก็บ
			การทำงาน	การเคลื่อนย้าย	การรอคอย	การตรวจสอบ	การจัดเก็บ
ลำดับ	รายละเอียด	เวลาเฉลี่ย (นาที)	สัญลักษณ์				
1	ตัดแต่งกล้วย	0.22	●	→	D	□	▽
2	ล้างน้ำสะอาด	3.18	●	→	D	□	▽
3	การจุ่มสารละลายอิทธิฟอน	3.38	●	→	D	□	▽
4	นำกล้วยไปตาก	2.38	○	→	D	□	▽
5	รอเป่าแห้ง	5.31	○	→	D	□	▽
6	ย้ายกล้วยไปเป่าแห้ง	0.16	○	→	D	□	▽
7	เป่าแห้ง	20.57	●	→	D	□	▽
8	ย้ายกล้วยเข้ากระบวนการ	0.04	○	→	D	□	▽
9	เข้าสู่กระบวนการแพ็ค	1.36	●	→	D	□	▽
10	บรรจุลงตะกร้า	0.03	●	→	D	□	▽
รวม		36.63	6	2	1	-	-

เอกสารอ้างอิง

- กฤษ เล็กสกุล. (2549). *เศรษฐศาสตร์วิศวกรรม*. กรุงเทพฯ : ท้อป.
- กิตติ อินทรานนท์. (2548). *การยศาสตร์*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกียรติขจร โฆมานะสิน. (2555). *ระบบการผลิตแบบลีน – การจัดการกระบวนการที่เป็นเลิศ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2559, จาก
202.183.190.2/FTPiWebAdmin/knw_pworld/image_content/55/Process1.doc
- ขวัญใจ โชคไพบูลย์. (2555). *การประยุกต์ใช้ระบบการผลิตแบบลีน: กรณีศึกษากระบวนการผลิตสิ่งพิมพ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการทางวิศวกรรม บัณฑิตวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชานโตส ฮาเวียร์. (2551). *ปรับปรุงการผลิต ด้วยแนวคิดแบบลีน*. (พรเทพ เหลือทรัพย์สุข, ผู้แปล). กรุงเทพฯ : อี.ไอ. สแควร์.
- นิพนธ์ บัวแก้ว. (2551). *รู้จักระบบการผลิตแบบลีน*. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ประสันต์ ชุ่มใจหาญ. (2557). *การทำความเย็นและการปรับอากาศ*. กรุงเทพฯ : (ม.ป.ท.).
- สิทธิรินทร์ พลอยสุข. (2558). *การปรับปรุงระบบทำความเย็นของการจัดเก็บผลิตภัณฑ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการงานวิศวกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- รัชต์วารณ กาญจนปัญญาคม. (2552) *การศึกษางานอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ : ท้อป.